

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315206419
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4315206419.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Martiny Balegovej, v právnej veci žalobcu: Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX/X, XXX XX Y., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, o určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu a o zaplatenie 1 863,50 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 11C/299/2015 - 140 zo dňa 12.04.2018 v časti uloženia povinnosti žalovanému a trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 11C/299/2015 - 140 zo dňa 12.04.2018 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Levice napadnutým rozsudkom určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8400044275 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 18.05.2012 (I. výrok).

Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 863,50 eura spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 018,84 eura od 24.10.2015 do zaplatenia a s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 844,66 eura od 12.09.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od dňa právoplatnosti rozsudku (II. výrok).

Súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol (III. výrok) s tým, že žalobca má právo na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % (IV. výrok). Súd konanie v časti o určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400044275 zo dňa 18.05.2015 zastavil (V. výrok). Žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v zastávajúcej časti v rozsahu 100 % (VI. výrok).

2. V odôvodnení tohto rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca v podanej žalobe žiadal, aby súd rozhodol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov č. 8400044275 zo dňa 18.05.2012 je neplatná a že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8400044275 zo dňa 18.05.2015 je neplatná. Žalobca uviedol, že uzavrel so žalovaným dňa 18.05.2012 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400044275 (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej mal byť zo strany žalovaného žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1 170,00 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný hneď na začiatku zmluvného vzťahu zrazil z istiny poplatok za odplatu za poskytnutie služby vo výške 168,17 eura, skutočná výška úveru predstavuje 1 001,83 eura. Žalobca sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal v 42 mesačných splátkach po 62,69 eura vrátiť

žalovanému istinu úveru spolu s poplatkom za poskytnutý úver súhrnne vo výške 2 632,98 eura. Žalobca v nevedomosti v oblasti spotrebiteľských zmlúv nedokázal posúdiť kvalitu predmetnej úverovej zmluvy. Následne sa dostal do finančnej tiesne, z jeho strany nešlo o ľahostajnosť, ale o všemožnú snahu poplatiť úroky, ktorých výška bola nezvládnuteľná, napriek všetkej snahe. Žalobca sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré ako závažné dojednanie malo obstať iba za predpokladu, že by si ho individuálne dojednal. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy závažným spôsobom zasahuje do majetku žalobcu, a to z dôvodu, že zásah do majetku nepodlieha žiadnemu posudzovaniu súdom či iným nezávislým tribunálom. Žalobca má za to, že predmetná zmluva o úvere je neprehľadná a pre bežného spotrebiteľa nepochopiteľná. Dohoda o zrážkach zo mzdy môže vyvolať určitú nerovnováhu v postavení veriteľa a spotrebiteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Žalobca poukázal na to, že zmluva o revolvingovom úvere v časti úveru ani revolvingu neobsahuje údaje o podmienkach upravujúcich čerpanie úveru tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z., teda uvedenie, či ide o hotovostné alebo bezhotovostné čerpanie, jednorazové prípadne uskutočnené vo viacerých platbách a pod. Zmluva o revolvingovom úvere v časti úveru ani revolvingu ďalej neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z., ktorý má byť podľa dostupnej judikatúry určený konkrétnym dňom splatnosti poslednej splátky. Zmluva o revolvingovom úvere v časti úveru ani revolvingu neobsahuje údaje, resp. nečlení splátky úveru na termíny istiny, úroku a iných poplatkov tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. Zmluva o revolvingovom úvere v časti revolvingu ďalej absolútne neobsahuje údaj o výške úrokov a iných poplatkov tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. Predmetná zmluva o revolvingovom úvere obsahuje väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Odplata za poskytnutie úveru dosiahla úroveň 70,02 %, čo niekoľkonásobne prevyšovalo odplatu obvykle požadovanú vo finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom ako i s dobrými mravmi. Vzhľadom na neuvedenie podstatných náležitostí, ktorých absencia je ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru a rozpor odplaty s dobrými mravmi, mal žalovaný právo len na vrátenie ním poskytnutej istiny úveru vo výške 1 001,83 eura bez úrokov a poplatkov. Žalobca však zaplatil na účet žalovaného súhrnne sumu 1 089,00 eur. Žalobca v priebehu konania zmenil žalobu. Súd zmenu žaloby pripustil uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 07.03.2016 č. k. 11C/299/2015-34 a naposledy súd pripustil zmenu žaloby uznesením Okresného súdu Levice pod č. k. 11C/229/2015-123 zo dňa 12.10.2017. Uznesením zo dňa 12.10.2017 pod č. k. 11C/299/2015-123 súd pripustil zmenu žaloby tak, že petit žaloby znie: Určuje sa, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8400044275 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 18.05.2012. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 863,50 eura spolu s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 018,84 eura od 24.10.2015 do zaplatenia a s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 844,66 eura od 12.09.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od dňa právoplatnosti rozsudku.

3. Žalobca zmenil žalobu vzhľadom na zmenu právnej úpravy, s poukazom na § 137 písm. c) a § 139 CSP v časti, v ktorej žiadal určiť neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov č. 8400044275 z 18.05.2012. V zmenenej žalobe žalobca žiadal určiť, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8400044275 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 18.05.2012. Žalobca poukázal na naliehavý právny záujem, na určení neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy, ktorý je daný hlavne tým, že žalovaný prostredníctvom zrážok zo mzdy nanajvyš neprimeraným spôsobom zasahuje do práv žalobcu, čím mu znemožňuje zabezpečovanie svojich základných potrieb a potrieb svojej rodiny a spôsobuje mu značné finančné problémy. Rozhodnutím súdu o predmetnej žalobe dôjde k odstráneniu spornosti práv a povinností vyplývajúcich z dohody o zrážkach (a s tým spojenou možnosťou výkonu zrážok). Existencia naliehavého právneho záujmu je splnená, nakoľko len vyhovujúce rozhodnutie súdu môže zastaviť vykonávanie zrážok zamestnávateľom žalobcu na základe tejto dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko podľa jej obsahu žalobca nemá oprávnenie túto dohodu vypovedať, od nej odstúpiť ani ju iným spôsobom jednostranne určiť. Žalobca vzal žalobu späť v časti, v ktorej žiadal, aby súd určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 84010044275 zo dňa 18.05.2015 je neplatná. Žalobca poukázal na to, že na strane žalovaného došlo kvôli bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodné obohatenie si žalobca vyčíslil a uplatnil si jeho vydanie v uvedenej žalobe zo

dňa 16.10.2015 v sume 1 018,84 eura. V zmenenej žalobe z 03.10.2017 si bezdôvodné obohatenie žalobca vyčíslil a uplatnil si nárok na jeho vydanie v sume 1 863,50 eura.

4. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Namietal nepreukázanie naliehavého právneho záujmu v súvislosti s podanou žalobou z dôvodov popierajúcich tvrdenia žalobcu o neprijateľných zmluvných podmienkach zmluvy o revolvingovom úvere. Poukázal na to, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je osobitným nárokom, ktorý nie je upravený spotrebiteľským právnym režimom, teda aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné posudzovať podľa § 451 a nasl. O. z. Z uvedeného dôvodu žalovaný vzniesol námietku nepríslušnosti súdu a žiadal, aby Okresný súd Levice postúpil vec vecne a miestne príslušnému súdu ktorým je všeobecný súd žalovaného, t. j. v tomto prípade Okresný súd Bratislava I.

Žalovaný k tvrdeniu žalobcu, že zmluva neobsahuje podmienky čerpania úveru v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. uviedol, že tieto sú podrobne špecifikované v bode 2 Zmluvných dojednaní s podnázvom „Uzatvorenie Zmluvy o RÚ a čerpanie úveru“. Žalovaný uviedol, že Zákon o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Žalovaný namietal aj závery o absencii náležitosti zmluvy - termíne konečnej splatnosti úveru. Z článku 7 ods. 7.1. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje jeho neoddeliteľnú súčasť. Údaj o konečnej splatnosti úveru vyjadrený dátumom splatnosti poslednej splátky je uvedený v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi tvoriacom súčasť zmluvy. Žalovaný poukázal na to, že výška odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy bola ku dňu 18.05.2012 upravená v zmysle § 53 ods. 6 O. z.. Odplata, ktorá je regulovaná v zmysle § 53 ods. 6 O. z. vyjadruje celkovú nákladovosť úveru pre spotrebiteľa (teda okrem úroku aj prípadne ďalšie poplatky, ktoré v súvislosti s úverom má zaplatiť, s výnimkou tých, ktoré nie sú povinné a teda predpokladom pre získanie úveru). Pri porovnaní výšky odplaty s hodnotou priemernej odplaty za spotrebiteľské úvery je na mieste záver, že táto nebola podstatne prevýšená. Obvyklou odplatom, vzhľadom na spôsob jej určovania v korelácii s tým, že ide o odplatu na finančnom trhu (nie na bankovom trhu) je práve hodnota priemernej odplaty určovanej Ministerstvom financií SR. Tá bola v rozhodnom období v hodnote 45,11 %. Dohodnutá odplata v zmluve priemernú odplatu na finančnom trhu podstatne neprevyšovala. Návrh na uzavretie zmluvy, ako aj jeho prijatie je vo všetkých častiach, ktoré sú predmetom ich dojednaní plne zhodný, údaj o RPMN úveru nie je osobitne dojednávany zmluvnými stranami, ale vyplýva zo zákonného spôsobu na jeho výpočet. Tento údaj sa nenavrhuje a nedojednávava v zmysle ust. § 44 a nasl. O. z., ale sa určuje na základe práve takých údajov, ktoré môžu a sú výsledkom dohody medzi stranami. V bode 5 formuláru žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sa uvádza údaj predpokladaná RPMN za úver, presný údaj o RPMN za úver je uvedený v bode 6, nakoľko údaj o RPMN sa určuje až s ohľadom na schválený úver a na základe údajov úveru. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným právnym úkonom a jej vznik nie je podmienkou pre vznik Zmluvy o RÚ. Táto skutočnosť vyplýva z bodu 8., ods. 8.6. Dohody o poskytnutí služby. Predmetom dohody o poskytnutí služby je odplatné prevzatie záväzku veriteľom (žalovaným) poskytnúť odklad splatnosti maximálne troch splátok. Na jednej strane je záväzok zaplatiť odplatu a na strane druhej záväzok poskytnúť odklad splatnosti splátok. Ide o úpravu takej situácie, ktorá keby nebola dohodnutá medzi zmluvnými stranami, potom by sa nedala nahradiť zákonnou úpravou. Dohoda o poskytnutí služby je zároveň individuálnym dojednaním, a to nielen pokiaľ ide o jej vznik, ale aj pokiaľ ide o výšku odplaty. Žalovaný poukázal na to, že uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj dohody o zrážkach zo mzdy z hľadiska vlastného prejavu vôle žalobcu až do začatia súdneho konania nebolo spochybnené a k spochybneniu nedošlo nielen v čase bezprostredne po uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy, ale ani po začatí vykonávania zrážok zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy objektívne nemôže byť neprijateľnou podmienkou, keďže odzrkadľuje zákonnú úpravu tohto právneho inštitútu v rámci vnútroštátneho právneho poriadku. Žiadne ustanovenie únieho práva neupravuje zákaz zrážok zo mzdy na základe dohody uzavretej medzi dodávateľom a dlžníkom. Je vecou vnútroštátneho zákonodarcu, aby si sám stanovil podmienky, za akých je použitie tohto hmotnoprávneho inštitútu možné alebo nie. Dojednania zabezpečenia splnenia povinnosti právna úprava pripúšťa aj pre spotrebiteľské právne vzťahy aj v roku 2013. Obsah tohto zabezpečenia určuje zákonná úprava, ktorá reguluje, aká výška zrážky zo mzdy môže a nemôže byť. Ide teda o zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, ktorého obsah určuje zákon.

5. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie na základe ktorého mal preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400044275 dňa 18.05.2012. Zmluva 1 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1, 3, 4 O. z., keďže bola uzavretá medzi žalovaným ako dodávateľom,

ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a medzi žalobcom ako spotrebiteľom, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva 1 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Na daný zmluvný vzťah sa vzťahuje právna úprava spotrebiteľských úverov podľa zák. č. 129/2010 Z. z. Súd pre rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcu považoval za rozhodujúce predovšetkým zistenie, či úver poskytnutý žalovaným žalobcovi možno považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z. z., nakoľko s poukazom aj na to žalobca si uplatňuje svoj nárok na zaplatenie sumy 1 018,84 eura s prísl.

6. Súd preto zisťoval, či Zmluva 1 má podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere - údaj podľa § 9 ods.2 písm. f) - dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Významom citovaného ustanovenia je, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho si bude plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru. Zmluva o úvere takýto údaj neobsahuje. V zmysle bodu 13 Zmluvy už riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom Zmluvu o revolvingovom úvere. Oznámenie veriteľa o schválení úveru na ktoré poukazuje žalovaný, predstavovalo ďalší samostatný, jednostranný právny úkon žalovaného, ktorý už dohodnutý obsah Zmluvy medzi stranami uzavretej vzhľadom na bod 13 Zmluvy, nemohol ovplyvniť. Súd poukazuje tiež na to, že nemožno považovať za splnenú podmienku podstatnej náležitosti Zmluvy ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j zák. č. 129/2010 Z. z. uvedenie RPMN, keď žalovaný uvádza v bode 5. Zmluvy RPMN ako predpokladanú a vo výške 70,02 %, kým žalovaný v bode 6. uvádza RPMN s konkrétnou výškou 69,46 %. Absentuje preto zhodné uvedenie RPMN, čo má rovnaké právne účinky, ako keby tento údaj Zmluva neobsahovala. Súd tiež poukazuje na to, že nemožno považovať za správne ani uvedenie RPMN za úver v bode 6. Zmluvy 69,46 %, keď ročná úroková sadzba úveru je uvedená sumou vyššou 70,02 %. RPMN totiž má zohľadniť aj celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vrátane aj úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru (§ 2 písm. g zák. č. 129/2010 Z. z.). RPMN úveru 69,46 % je z tohto dôvodu uvedená v bode 6 Zmluvy nesprávne v neprospech spotrebiteľa.

7. Pretože úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi vznikla povinnosť žalovanému vrátiť len sumu, ktorú mu žalovaný skutočne vyplatil, t. j. sumu 1 001,83 eura (1 170,00 eur mínus 168,17 eura ako odplata za poskytnutie služby) Súd mal preukázané, že Zmluva 1 obsahovala v bode 8.1. Dohodu o poskytnutí služby, na základe ktorej žalovaný z poskytnutých finančných prostriedkov úveru vyplatil žalobcovi sumu nižšiu o 168,17 eura, predstavujúcu odplatu za poskytnutie služby v možnosti odkladu splatnosti splátok. Žalovaný tak žalobcovi vyplatil z titulu poskytnutého úveru sumu 1 001,83 eura. Súd mal preukázané z prehľadu platieb že žalobca žalovanému zaplatil 2 020,67 eura. Žalobca tak zaplatil žalovanému sumu vyššiu o 1 018,84 eura, než bol povinný zaplatiť žalovanému. Na strane žalovaného vzniklo prijatím plnenia bez právneho dôvodu v sume 1 018,84 eura bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalovaný žalobcovi vydať s poukazom na § 451 ods. 1, 2, 4, 5, 6 vety prvej O. z.. Súd preto stanovil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 018,84 eura.

8. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400039921 dňa 26.08.2011. Zmluva 2 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1, 3, 4 O. z., keďže bola uzavretá medzi žalovaným ako dodávateľom, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a medzi žalobcom ako spotrebiteľom, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva 2 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Na daný zmluvný vzťah sa vzťahuje právna úprava spotrebiteľských úverov podľa zák. č. 129/2010 Z. z. Súd pre rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcu považoval za rozhodujúce predovšetkým zistenie, či úver poskytnutý žalovaným žalobcovi možno považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z. z., nakoľko s poukazom aj na to žalobca si uplatňuje svoj nárok na zaplatenie sumy 844,66 eura s prísl.

9. Súd preto zisťoval, či Zmluva 2 má podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere - údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f) - dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Za konečnú splatnosť úveru nemožno považovať údaj splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci) bez toho, aby tento údaj bol časovo ohraničený tak, aby bolo zrejmé, kedy naposledy, v ktorý dátum nastane posledná splátka. V zmysle bodu 13 Zmluvy už riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom Zmluvu o revolvingovom úvere. Oznámenie veriteľa o schválení úveru, na ktoré poukazuje žalovaný, predstavovalo ďalší samostatný, jednostranný právny úkon žalovaného, ktorý už obsah Zmluvy medzi stranami uzavretej vzhľadom na bod 13 Zmluvy, nemohol ovplyvniť. Súd poukazuje tiež na to, že nemožno považovať za splnenú podmienku podstatnej náležitosti Zmluvy ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j zák. č. 129/2010 Z. z. uvedenie RPMN, keď žalovaný uvádza v bode 5. Zmluvy RPMN ako predpokladanú a vo výške 70,01 %, kým žalovaný v bode 6. uvádza RPMN s konkrétnou výškou 65,46 %. Absentuje preto zhodné uvedenie RPMN, čo má rovnaké právne účinky, ako keby tento údaj Zmluva neobsahovala. Súd tiež poukazuje na to, že nemožno považovať za správne ani uvedenie RPMN za úver v bode 6. Zmluvy 65,46 %, keď ročná úroková sadzba úveru je uvedená sumou vyššou 70,01 %. RPMN totiž má zohľadniť aj celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vrátane aj úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru (§ 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z.). RPMN úveru 65,46 % je z tohto dôvodu uvedená v bode 6 Zmluvy nesprávne v neprospech spotrebiteľa.

10. Pretože úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi vznikla povinnosť žalovanému vrátiť len sumu, ktorú mu žalovaný skutočne vyplatil, t. j. sumu 1 284,25 eura (1 500 eur mínus 215,75 eura ako odplata za poskytnutie služby). Súd mal preukázané, že Zmluva 2 obsahovala v bode 8.1. Dohodu o poskytnutí služby, na základe ktorej žalovaný z poskytnutých finančných prostriedkov úveru vyplatil žalobcovi sumu nižšiu o 215,75 eura, predstavujúcu odplatu za poskytnutie služby v možnosti odkladu splatnosti splátok. Žalovaný tak vyplatil z titulu poskytnutia úveru žalobcovi sumu 1 284,25 eura. Súd mal preukázané z prehľadu platieb, že žalobca žalovanému zaplatil 2 128,91 eura. Žalobca tak zaplatil žalovanému sumu vyššiu o 844,66 eura, než bol povinný zaplatiť žalovanému. Na strane žalovaného vzniklo prijatím plnenia bez právneho dôvodu v sume 844,66 eura bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalovaný žalobcovi vydať s poukazom na § 451 ods. 1, 2, § 456 vety prvej O. z. Súd preto stanovil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 844,66 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s peňažným plnením v tejto sume, preto je povinný podľa § 517 ods. 2 O. z. zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 844,66 eura od 12.09.2015 do zaplatenia. Súd úrok z omeškania žalobcovi nepriznal vo výške 3 % zo sumy 844,66 eura od 12.09.2005 do zaplatenia (a v tejto časti žalobu zamietol), nakoľko žalovaný bol povinný žalobcovi zaplatiť sumu 844,66 eura od 11.09.2005 do zaplatenia, a nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania s plnením tejto sumy. V tom čase výška úroku z omeškania predstavovala 5,05 % ročne.

11. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná pre jej neurčitost', pretože v nej nie je určitým spôsobom uvedená výška pohľadávky, ktorej uspokojenie má byť zabezpečené touto dohodou. V čase uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, aby dlžník mohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa článku II. Dohody o zrážkach zo mzdy strany dojednávajú dohodu o zrážkach zo mzdy, prípadne z iných príjmov, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou v zmysle § 551 O. z. k zabezpečeniu pohľadávok spoločnosti uvedených v článku I. tejto dohody. Z čl. I. tejto dohody vyplýva, že ide o pohľadávku, ktorú žalovaný bude mať (má) voči žalobcovi, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne žalobcovi dlžníkovi na základe Žiadosti/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 84400044275 čiastku vo výške 1 170,00 eur a že pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečované touto dohodou sú tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru (revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov (ďalej len „Pohľadávky“). Z takto vymedzenej pohľadávky nevyplýva konkrétne, v akej výške celkove má byť zabezpečená pohľadávka žalovaného. Súd preto považuje Dohodu o zrážkach zo mzdy za neurčitý právny úkon, ktorý je pre neurčitost' neplatný podľa § 37 ods. 1 O. z.

12. S poukazom na to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400044275 je neplatná, žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8400044275 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 18.05.2012. Z neplatnej zmluvy žalovanému nevzniklo právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu. Súd poukázal aj na to, že vzhľadom na to, že úver je bezúročný a bez poplatkov, ku dňu rozhodnutia súdu zo strany žalobcu v prospech žalovaného bolo už uhradené viac, než prináleží žalovanému.

13. Súd konanie zastavil v časti o určenie neplatnosti Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400044275 zo dňa 18.05.2015, podľa § 145 ods. 2 CSP. K späťvzatiu žaloby v tejto časti došlo pred prvým pojednávaním.

14. O trovách konania súd rozhodol, tak že žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania, keď žalobca mal síce úspech len čiastočný, ale procesný neúspech mal len v nepatrnej časti (čiastočne čo do úroku z omeškania).

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Súd rozhodol, že žalovaný má právo na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % v zastavujúcej časti, keď žalobca čiastočným späťvzatím žaloby zavinil, že konanie bolo sčasti zastavené.

15. Proti tomuto rozsudku v časti uloženia povinnosti žalovanému a trov konania (II. a IV. výrok) podal žalovaný odvolanie z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Nesúhlasí so záverom súdu, že medzi sporovými stranami uzavreté zmluvy o revolvingovom úvere neobsahujú údaj RPMN, pretože sa účastníci zmlúv na ňom nedohodli a ďalej neobsahujú termín konečnej splatnosti, na základe čoho súd posúdil úvery za bezúročné a bez poplatkov. Podľa odvolateľa hodnota RPMN úveru sa medzi stranami úverovej zmluvy nedojednávajú, a preto sa účastníci zmluvy na tejto náležitosti dohodnúť ani nemôžu. Pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti žalovaný poukazuje na čl. 4 ods. 4, 5 zmluvných dojednaní, podľa ktorého deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Postačuje teda také uvedenie údajov, ktoré termín konečnej splatnosti umožňujú identifikovať na základe v zmluve uvedených údajov. Žalovaný preto žiadal rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

16. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 25.05.2018 sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a súhlasí so záverom, že v prípade predmetných úverových zmlúv nedošlo k ich platnému uzavretiu. V predmetných úverových zmluvách absentuje údaj o termíne ich konečnej splatnosti. To znamená, že sú bezúročné a bezpoplatkové. Táto sankcia je primeraná, a teda legislatíva SR je súladná s právom EÚ. Z uvedených dôvodov žalobca navrhoval rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a priznať trovy odvolacieho konania.

17. Podľa § 470 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, t. j. pred 01.07.2016 (konanie v tejto veci začaté dňa 20.04.2015).

18. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, avšak bez dopadu na prípadné zrušenie, resp. zmenu rozsudku. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred na úradnej tabuli a webovej stránke súdu (§ 219 ods. 3 CSP). Rozsudok bol vyhlásený dňa 30.04.2019.

19. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v časti istiny a príslušenstva (okrem časti nepriznaného úroku z omeškania, v ktorej časti bola žaloba zamietnutá) podanej žalobe vyhovel. Pri rozhodovaní vo veci vychádzal z toho, že v oboch revolvingových zmluvách absentovali podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) z. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch. Súd bol toho názoru, že tieto zmluvy neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, a to:

1) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa názoru súdu za konečnú splatnosť úveru nemožno považovať údaj splatnosti úveru (počet splátok/

splatnosť - deň v mesiaci) bez toho, aby tento údaj bol časovo ohraničený tak, aby bolo zrejmé, kedy naposledy, v ktorý dátum nastane posledná splátka.

Odvolačný súd s týmto vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie nesúhlasí. V tomto smere odvolačný súd poukazuje na závery rozsudku Súdneho dvora v Luxemburgu zo dňa 09.11.2016 v o veci C - 42/15, ktorý v podstate dáva výklad smernice 2008/48/ES o spotrebiteľských úveroch, čím dochádza k proeurópskemu výkladu aj z. č. 129/2010 Z. z.

Ak teda zmluva obsahuje informácie na základe ktorých je možné zistiť, kedy dôjde k splateniu dlhu, aj keď tam konkrétny dátum uvedený nie je, nemožno to považovať za rozpor so zákonom a aplikovať sankciu podľa § 11 ods. 1 písm. a) z. č. 129/2010 Z. z., t. j. že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z revolvingových zmlúv č. 8400039921 zo dňa 26.08.2011 a č. 8400044275 zo dňa 18.05.2012 a príslušných zmluvných dojednaní týchto zmlúv sa náležitosti zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) z. č. 129/2010 Z. z. dajú jednoznačne identifikovať. Odvolačný súd preto argumenty žalovaného v podanom odvolaní v tejto časti akceptoval.

2) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Podľa názoru súdu prvej inštancie v zmluvách absentuje zhodné uvedenie RPMN, čo má rovnaké právne účinky, ako keby tento údaj zmluva neobsahovala. Navyiac nemožno považovať za správne ani uvedené RPMN za úver v bode 6. Zmluvy č. 1 vo výške 69,46 %, keď len samotná ročná úroková sadzba úveru je uvedená sumou vyššou 70,02 %. RPMN totiž má zohľadniť aj celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vrátane aj úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru (§ 2 písm. g) z. č. 129/2010 Z. z.). RPMN úveru 69,46 % je z tohto dôvodu uvedená v bode 6 Zmluvy 1 nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Tieto závery platia i pre zmluvu č. 2.

Odvolačný súd sa s touto argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorá vyplýva zo zmlúv, stotožňuje a považuje ju za správnu.

Záverom teda možno konštatovať, že predmetné zmluvy neobsahovali len náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) z. č. 129/2010 Z. z., čo však vzhľadom na ust. § 11 ods. 1 písm. a), b) spôsobuje, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca však zaplatil žalovanému celkom sumu vyššiu o 1 863,50 eura (úrok + poplatky), ako bol povinný zaplatiť. Táto suma predstavuje na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalovaný žalobcovi vydať spolu s príslušným úrokom z omeškania.

20. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi ich priznal v rozsahu 100 %. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený

osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).